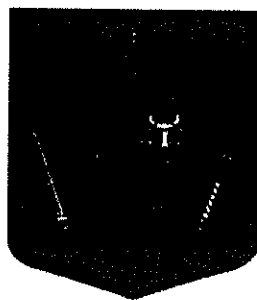
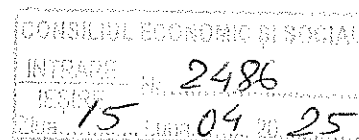

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Programului național de achiziții ecologice 2025-2030

Având în vedere prevederile art. 187 alin. (4¹) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 209 alin. (4¹) din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, cu modificările și completările ulterioare, precum și dispozițiile Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice 2023-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 554/2023,

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, precum și al art. 25 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1 - Se aprobă Programul național de achiziții ecologice 2025-2030, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2 - În sensul prezentei hotărâri, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) achiziție publică ecologică - procesul prin care entitatea achizitoare achiziționează produse, servicii și lucrări care au un impact redus asupra mediului, pe durata întregului ciclu de viață al acestora, care îndeplinesc cel puțin un criteriu ecologic;

b) contract de achiziție publică ecologică - contractul de achiziție publică astfel cum este definit la art.3 alin.(1) lit. l) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, sau contractul de achiziție sectorială astfel cum este definit de art.3 alin. (1) lit. k) din Legea nr.99/2016 privind achizițiile sectoriale, cu modificările și completările ulterioare, care a fost atribuit în urma îndeplinirii de către contractant a unuia sau mai multor criterii ecologice;

- c) entitate achizitoare - orice autoritate/entitate contractantă și orice entitate care are obligația aplicării legislației naționale în domeniul achizițiilor publice sau a achizițiilor sectoriale;
- d) criteriu ecologic - orice specificație tehnică a produsului, serviciului, sau lucrării, orice factor de evaluare sau clauză contractuală ce presupune un impact redus asupra mediului al produsului, serviciului, sau lucrării achiziționate;
- e) țintă anuală - procentul achizițiilor publice ecologice realizate de entitatea achizitoare într-un an bugetar, al căror obiect este unul dintre produsele/serviciile/lucrările cuprinse în categoriile de produse, servicii, lucrări prevăzute în Programul național de achiziții ecologice 2025-2030, pentru care sunt elaborate criteriile ecologice, din totalul achizițiilor realizate în anul respectiv, din aceeași categorie.

Art. 3 - (1) Țintele anuale prevăzute în tabelul nr. 2 din Programul național de achiziții ecologice 2025-2030 se aplică pentru acele achiziții publice care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) sunt realizate prin aplicarea unei proceduri de atribuire, prevăzute la art. 68 din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv la art. 82 din Legea nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare;
- b) obiectul acestora se încadrează într-una dintre categoriile de produse, servicii, lucrări prevăzute în Programul național de achiziții ecologice 2025-2030, pentru care sunt elaborate criteriile ecologice.

(2) În îndeplinirea țăntelor prevăzute în Programul național de achiziții ecologice 2025-2030, entitățile achizitoare realizează achiziții publice ecologice, stabilind criteriile ecologice prin documentația de atribuire.

(3) Criteriile ecologice se corelează cu specificul, volumul și complexitatea produselor, serviciilor sau lucrărilor care urmează să fie achiziționate, precum și cu potențialul pieței de a răspunde cerințelor.

(4) În vederea monitorizării implementării Programului național de achiziții ecologice 2025-2030, entitățile achizitoare au obligația de a raporta, prin intermediul facilităților tehnice puse la dispoziție de operatorul Sistemul electronic de achiziții publice, denumit în continuare SEAP, achizițiile publice ecologice realizate.

(5) În sensul alin. (4), prin achiziție publică ecologică realizată se înțelege orice contract/contract subsecvent atribuit, al cărui obiect îndeplinește unul sau mai multe criterii ecologice dintre cele prevăzute la art. 2 lit. d) stabilite prin documentația de atribuire.

Art. 4 - (1) Monitorizarea modului de îndeplinire a obligației de raportare prevăzută la art. 3 alin. (4), precum și a țintelor stabilite în cadrul Programului național de achiziții ecologice 2025-2030, se realizează de către Agenția Națională pentru Achiziții Publice.

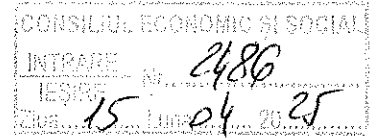
(2) În vederea monitorizării implementării Programului național de achiziții ecologice 2025-2030, operatorul SEAP asigură facilitățile tehnice necesare.

Art. 5 - Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și instituțiile subordonate aflate în coordonarea sau sub autoritatea acestuia Agenția Națională pentru Achiziții Publice, Autoritatea pentru Digitalizarea României și entitățile achizitoare au obligația de a duce la îndeplinire acțiunile specifice domeniului lor de activitate prevăzute în anexa la prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU

Ion - Marcel CIOLACU

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

<p>Secțiunea 1:</p> <p>Titlul proiectului de act normativ</p>		
<p>Hotărârea Guvernului</p> <p>pentru aprobarea Programului național de achiziții ecologice</p> <p>2025-2030</p>		
<p>Secțiunea a 2-a:</p> <p>Motivul emiterii actului normativ</p>		
<p>2.1.</p>	<p>Sursa proiectului de act normativ</p>	<p>Prezentul proiect de act normativ a fost elaborat de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor în colaborare cu Agenția Națională pentru Achiziții Publice (ANAP), în aplicarea prevederilor art. 187 alin. (4¹) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice și a prevederilor art. 209 alin. (4¹) din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale prin care se stabilește obligativitatea utilizării de factori de evaluare privind protecția mediului pentru atribuirea contractelor de achiziție publică/sectorială al căror obiect are impact asupra mediului pe durata întregului ciclu de viață, precum și a Hotărârii Guvernului nr. 554/2023 pentru aprobarea Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice 2023-2027, prin care, la punctul 4.2.1, sunt definite problemele identificate privind achizițiile publice ecologice (APE), rezultând inaplicabilitatea parțială a Legii nr. 69/2016 privind achizițiile publice verzi, concomitent cu necesitatea modificării și completării legislației în domeniul achizițiilor publice cu prevederi specifice achizițiilor publice verzi, inclusiv adoptarea Programului național de achiziții ecologice care să stabilească ținte anuale pentru realizarea de achiziții publice ecologice de către autoritățile și entitățile contractante.</p> <p>În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, precum și al art. 25 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,</p> <p>Inițiativa Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor.</p>
<p>2.2.</p>	<p>Descrierea situației actuale</p>	<p>În Uniunea Europeană, achizițiile publice ecologice (APE) constituie un instrument important pentru atingerea obiectivelor politicii de mediu legate de schimbările climatice, utilizarea resurselor, consumul și producția durabile, în special având în vedere importanța cheltuielilor sectorului public pentru bunuri, servicii și lucrări.</p> <p>Definiția APE din Comunicarea Comisiei Europene către Consiliul și Parlamentul European COM(2008) 400 final – „<i>Achiziții publice pentru un mediu mai bun</i>” este următoarea: „<i>un proces prin care autoritățile publice doresc să achiziționeze bunuri, servicii și lucrări cu un impact redus asupra mediului, pe durata întregului ciclu de viață al acestora, în comparație cu bunurile, serviciile și lucrările cu aceeași funcție primară achiziționate altfel decât prin APE</i>”.</p> <p>De asemenea, prin Comunicarea COM (2008) 400 final, Comisia Europeană a stabilit un plan de acțiune pentru achizițiile publice</p>

ecologice. Prin elaborarea Programului național de achiziții ecologice (PNAE 2025-2030), România se conformează obiectivelor europene, țara noastră fiind singura țară care nu a avut până în prezent un program de acțiune privind achizițiile publice ecologice.

De asemenea, finalizarea cadrului legislativ privind promovarea achizițiilor publice verzi și ameliorarea procesului de urmărire statistico-economică și socială a modelelor de consum și de producție durabilă la nivel național, regional și local, (care se regăsesc în țintele ODD 12 – Consum și producție responsabile), sunt obiective din Strategia Națională privind Dezvoltarea Durabilă a României 2030 (SNDDR 2030), aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 877/2018, publicată în Monitorul Oficial nr. 985/21 noiembrie 2018.

Programul național de achiziții ecologice PNAE 2025-2030 a fost formulat luând în considerare obiectivele SNDDR 2030, ale Strategiei Naționale în domeniul achizițiilor publice 2023-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 554/2023, ale Strategiei Naționale pentru Economie Circulară, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1172/2022, cu completările ulterioare și a altor documente strategice relevante.

De asemenea, SNDDR 2030, prevede la ODD 12 tranziția către un nou model de dezvoltare prin introducerea elementelor de economie circulară, creșterea productivității resurselor, reducerea risipei alimentare și a deșeurilor, prin reducerea generării de deșeuri la toate nivelurile, creșterea reciclării și reutilizării, încurajarea companiilor să adopte practici sustenabile și să integreze în ciclul de raportare informații privind sustenabilitatea activităților lor, precum și conștientizarea publicului cu privire la ceea ce înseamnă un stil de viață în armonie cu natura.

Datorită caracterului său transversal la nivel sectorial, PNAE promovează legătura dintre producție și consum, facilitând atingerea în ansablu a setului de Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a ONU și în primul rând pentru atingerea ODD 12 (*Asigurarea unor modele de producție și consum durabile*) respectiv a țintei privind APE „12.7 Promovarea practicilor de achiziții publice durabile, în conformitate cu politicile și prioritățile naționale”. Prezentul Program național urmărește promovarea achizițiilor ecologice de către autoritățile și entitățile contractante, Guvernul României angajându-se astfel la o abordare ecologică în activitățile sale, prin utilizarea APE ca modalitate de promovare a guvernancei durabile, implicând autoritățile administrației publice de la nivel local, administrațiile orașelor și toți factorii interesați relevanți.

Prezentul proiect de Program de achiziții ecologice, prin acțiunile propuse se aliniază obiectivului de protecție a mediului al Uniunii Europene în privința atingerii neutralității climatice până în 2050, Pactului Ecologic European și măsurilor pentru tranziția la o economie circulară, incluse în Planul de acțiune pentru economia circulară propus de Comisia Europeană.

În prezent, cadrul legal relevant pentru sistemul achizițiilor publice ecologice la nivelul Uniunii Europene și la nivel național este următorul:

- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/1780 al Comisiei din 23 septembrie 2019 de stabilire a formularelor standard pentru

		<p>publicarea anunșurilor în domeniul achizițiilor publice și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/1986 (formulare electronice);</p> <p>-COM(2019)640 final – Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor <i>Pactul ecologic European</i>;</p> <p>-COM(2020) 21 final - Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor <i>Planul de investiții pentru o Europă durabilă. Planul de investiții din cadrul Pactului ecologic European</i>;</p> <p>-COM(2020) 67 final - Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor <i>Conturarea viitorului digital al Europei</i>;</p> <p>-COM(2020) 380 final- Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor <i>Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030 Readucerea naturii în viețile noastre</i>;</p> <p>-COM(2020) 102 final - Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor <i>O nouă Strategie industrială pentru Europa</i>;</p> <p>-COM(2020) 94 final - Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor <i>Plan de acțiune pe termen lung pentru o mai bună implementare și asigurare a respectării normelor privind piața unică</i>;</p> <p>-COM(2020) 98 final - Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor <i>Un nou Plan de acțiune privind economia circulară Pentru o Europa mai curată și mai competitivă</i>;</p> <p>-COM(2021) 550 final Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor <i>„Pregătiți pentru 55”: îndeplinirea obiectivului climatic al UE pentru 2030 pe calea spre atingerea obiectivului de neutralitate climatică</i>;</p> <p>-COM(2020) 456 final - Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor <i>Acum este momentul Europei: să reparăm prejudiciile aduse de criză și să pregătim viitorul pentru noua generație {SWD(2020) 98 final}</i>;</p> <p>-COM(2020) 381 final - Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor <i>O Strategie „De la fermă la consumator” pentru un sistem alimentar echitabil, sănătos și ecologic</i>;</p> <p>-COM(2020) 155 final- Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, în conformitate cu articolul 294 alineatul (6) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene privind poziția Consiliului referitoare la adoptarea unui regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile 2018/0178 (COD) și de modificare a</p>
--	--	--

	<p>Regulamentului 2019/2088 privind informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare;</p> <ul style="list-style-type: none">-COM(2008) 400 final - Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu și Comitetul economic și social european și Comitetul regiunilor „Achiziții publice pentru îmbunătățirea condițiilor de mediu”;-COM(2015)614 final - Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor <i>Închiderea buclei - un plan de acțiune al UE pentru economia circulară</i>;-Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030 care urmărește să contribuie la refacerea biodiversității Europei până în 2030;-Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE;-Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE;-Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune;-Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE;-Directiva 2009/33/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic;-Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind performanța energetică a clădirilor;-Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;-Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale cu modificările și completările ulterioare;-Legea nr.100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, cu modificările și completările ulterioare;-Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2024 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2022 privind unele măsuri referitoare la garanțiile de bună execuție constituite în cadrul contractelor de achiziție publică și al contractelor sectoriale și pentru abrogarea Legii nr. 69/2016 privind achizițiile publice verzi;-Hotărârea Guvernului nr. 554/2023 pentru aprobarea Strategiei naționale în domeniul Achizițiilor Publice 2023-2027;-Hotărârea Guvernului nr. 877/2018 privind adoptarea Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, publicată în Monitorul Oficial nr. 985 din 21 noiembrie 2018;-Hotărârea Guvernului nr. 394/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea
--	---

contractului sectorial/acordului-cadru din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale;

-Hotărârea Guvernului nr. 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;

-Ordinul președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 1.946/2024 pentru aprobarea criteriilor ecologice aplicabile categoriilor de produse care au impact asupra mediului pe durata întregului ciclu de viață, prevăzute în anexa nr. 2 la Normele metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului sectorial/acordului-cadru din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 394/2016, respectiv în anexa nr. 2 la Normele metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016.

În România, din informațiile puse de dispoziție de Agenția Națională pentru Achiziții Publice, cheltuielile pentru achiziții publice au reprezentat 11% din PIB în anul 2022, fapt care demonstrează potențialul enorm al acestora de a determina evoluția economiei naționale.

În prezent însă ritmul achizițiilor publice ecologice/verzi la nivelul României este extrem de lent față de urgența cu care trebuie implementate măsuri privind țintele de neutralitate climatică, care astfel nu pot fi atinse de România până în 2050, conform obiectivului UE. De asemenea, România este singurul stat membru care nu a avut până în prezent un program de acțiune privind achizițiile ecologice.

Tranziția României către o societate durabilă bazată pe o economie incluzivă, cu emisii reduse de carbon, eficientă din punct de vedere a resurselor, ghidată de principiul central al Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, a nu lăsa pe nimeni în urmă, care să genereze bunăstare pentru întreaga societate, pentru generațiile prezente și viitoare, reprezintă un proces complex și de lungă durată.

În această perioadă de tranziție trebuie să avem în vedere faptul că evoluția capitalului economic și social nu mai poate fi separată de impactul pe care activitatea umană îl are asupra cadrului natural, iar creșterea progresivă a ponderii achizițiilor publice ecologice din totalul achizițiilor publice pe care le desfășoară autoritățile publice centrale și locale, are rolul de a reduce impactul asupra mediului.

Din perspectiva politicii de mediu, APE vizează eficientizarea utilizării a energiei și a apei, reducerea cantității de deșeuri precum și adaptarea la efectele schimbărilor climatice. Totodată, APE facilitează dezvoltarea unei piețe pentru resurse secundare, care favorizează tranziția României către economia circulară.

Achizițiile publice ecologice contribuie la tranziția ecologică dar și la îmbunătățirea factorilor socio-economici, menținând coeziunea socială și antrenând schimbări care să faciliteze tranziția digitală. Astfel, investițiile publice din Planul Național de Redresare și Reziliență constituie o oportunitate semnificativă pentru utilizarea APE precum și pentru formarea și modernizarea administrației publice privind sustenabilitatea, având în vedere faptul că în cadrul Mecanismului de

		<p>Redresare și Reziliență, Comisia Europeană solicită aplicarea principiului „a nu prejudicia în mod semnificativ” mediul (DNSH) , în cadrul tuturor liniilor de intervenție din PNRR.</p> <p>Prin urmare, PNAE reprezintă o adevărată foaie de parcurs națională, care stabilește ținte pentru accelerarea tranziției către <i>modelele de consum și producție durabile</i>, precum și sprijinirea autorităților/entităților contractante în achiziționarea de produse și servicii cu impact redus asupra mediului și schimbarea comportamentului consumatorilor în sensul orientării acestora către produse, servicii și lucrări durabile. De asemenea, PNAE va sprijini participarea IMM-urilor la piața unică europeană și la sprijinirea entităților achizitoare în aplicarea criteriilor de mediu. Totodată PNAE va contribui la educarea mediului de afaceri în ceea ce privește respectarea principiilor dezvoltării durabile.</p> <p>Domeniul de aplicare al PNAE are în vedere acele achiziții care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:</p> <p>a) sunt realizate prin aplicarea unei proceduri de atribuire, prevăzute la art. 68 din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv la art. 82 din Legea nr.99/2016, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>b) obiectul acestora se încadrează într-una dintre categoriile de produse, servicii, lucrări pentru care au fost elaborate criteriile ecologice prevăzute în Programul național de achiziții ecologice 2025-2030.</p>
2.3.	Schimbări preconizate	<p>Prin prezentul proiect de act normativ se are în vedere aprobarea și implementarea unui program de acțiune care stabilește ținte anuale pentru realizarea de achiziții ecologice de către autoritățile și entitățile contractante, în scopul stabilirii de măsuri corelative obligațiilor reglementate prin legislația în materia achizițiilor publice/sectoriale</p> <p>Produsele, serviciile și lucrările pentru care se stabilesc ținte anuale pentru achizițiile publice pentru perioada 2025-2030, sunt: computere, monitoare, tablete, smartphone-uri; hârtie de copiat și hârtie grafică; echipamente de procesare a imaginii, consumabile pentru echipamente de procesare a imaginii; mobilier; produse de curățenie interioară; alimente; produse textile; echipamente electrice și electronice utilizate în sectorul asistenței medicale; produse pentru amenajarea spațiilor publice verzi; centrale termice cu apă; sisteme de iluminat rutier și de semnalizare rutieră; autovehicule pentru transport rutier; centre de date, camere ale serverelor și servicii cloud; servicii catering; servicii de curățenie interioară; vopsele, lacuri și marcaje rutiere; întreținerea spațiului public; servicii de transport rutier; servicii de imprimare; proiectarea, execuția și gestionarea clădirilor; proiectarea, execuția și întreținerea drumurilor; servicii privind textilele (spălarea, repararea, întreținerea, preluarea textilelor).</p> <p>Prin acest proiect de act normativ se definesc termenii: achiziție publică ecologică; contract de achiziție publică ecologică; entitate achizitoare; criteriu ecologic; țintă anuală.</p> <p>În scopul îndeplinirii țăintelor prevăzute în PNAE, entitatea achizitoare realizează achiziții publice ecologice, stabilind prin documentele achiziției, criteriile ecologice, care vor fi corelate cu specificul, volumul și complexitatea produselor, serviciilor sau lucrărilor care urmează să fie achiziționate, precum și cu potențialul pieței de a răspunde cerințelor.</p> <p>În vederea monitorizării implementării PNAE, entitățile achizitoare au</p>

		<p>obligația de a raporta, prin intermediul facilităților puse la dispoziție de operatorul SEAP achizițiile publice ecologice realizate.</p> <p>Monitorizarea modului de îndeplinire a obligației de raportare, precum și a țintelor stabilite în cadrul PNAE se realizează de către Agenția Națională pentru Achiziții Publice.</p> <p>În vederea monitorizării implementării PNAE, operatorul Sistemului electronic de achiziții publice (SEAP) asigură facilitățile tehnice necesare. „</p> <p>Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și instituțiile subordonate aflate în coordonarea sau sub autoritatea acestuia, Agenția Națională pentru Achiziții Publice, Autoritatea pentru Digitalizarea României, precum și entitățile achizitoare au obligația de a duce la îndeplinire acțiunile specifice domeniului lor de activitate prevăzute în acesta.</p> <p>Prin efectele pe care le produce, prezentul proiect de act normativ va duce la îmbunătățirea guvernancei politicilor de achiziții publice ecologice, iar implementarea Program național de achiziții ecologice va contribui și la atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.</p> <p>Prin acțiunile propuse, proiectul de act normativ contribuie la îmbunătățirea integrării obiectivelor APE în cadrul programelor de finanțare și al planurilor sectoriale/de dezvoltare, la îmbunătățirea capacității administrațiilor naționale și locale de a-și alinia acțiunile în vederea îmbunătățirii implementării APE și la stimularea cererii ecologice de bunuri și servicii, la sprijinirea promovării proceselor APE care vor avea un impact semnificativ pe piață și la crearea de beneficii economice și de mediu, ceea ce va conduce la îmbunătățirea standardelor de viață ale populației, a standardelor de mediu, la relansarea unor activități economice specifice fiecărei regiuni de dezvoltare prin promovarea produselor cu caracter local.</p> <p>Măsurile propuse în prezentul proiect de act normativ vor contribui la implementarea Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice 2023-2027, respectiv la îndeplinirea OS 1 - Utilizarea achizițiilor publice ca instrument strategic, inclusiv asigurarea accesului IMM-urilor la piețele de achiziții publice și asigurarea beneficiilor sociale, de mediu și de inovare.</p> <p>Considerăm că în noul context european și global, al eforturilor pentru redresarea ecologică, stimularea achiziționării de către administrația centrală și locală a produselor, serviciilor și lucrărilor cu un impact redus asupra mediului reprezintă un element important pentru, conservarea resurselor naturale, tranziția către o economie circulară, economisirea energiei și a costurilor, generarea unui model de afaceri mai durabil, crearea de locuri de muncă ecologice și creșterea veniturilor.</p>
2.4.	Alte informații	Nu au fost identificate.
<p>Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic</p>		
3.1.	Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ	Prin achiziționarea de produse, servicii și lucrări cu impact redus asupra mediului, se va realiza decuplarea dezvoltării economice de utilizarea resurselor naturale și degradarea mediului.

3.2.	Impactul social	Implementarea Programului național de achiziții ecologice (PNAE 2025-2030) va aduce beneficii precum: reducerea presiunii asupra mediului, o mai mare securitate a aprovizionării cu materii prime, creșterea competitivității și stimularea inovării. Consumatorii vor beneficia de produse durabile și inovatoare, destinate să contribuie la creșterea calității vieții ducând astfel la realizarea de economii pe termen lung.
3.3.	Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului	Programul național de achiziții ecologice (PNAE 2025-2030) va completa cadrul legislativ pentru exercitarea dreptului constituțional la un mediu de viață sănătos și echilibrat, ecologic, garantat prin constituție.
3.4.	Impactul macroeconomic	Având în vedere faptul că politicile de mediu au un caracter trans-sectorial, luând în calcul importanța dimensiunii de mediu a dezvoltării durabile, achiziționarea de produse, servicii și lucrări cu un impact redus asupra mediului, va duce la îmbunătățirea calității mediului, cu implicații favorabile asupra dimensiunii economice și sociale a dezvoltării durabile prin acțiuni benefice la nivelul întregii societăți.
3.4.1.	Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici	Aprobarea Programului național de achiziții ecologice 2025-2030, va determina dezvoltarea pieței de produse, servicii și lucrări ecologice.
3.4.2.	Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.5.	Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.6.	Impactul asupra mediului înconjurător	Programul național de achiziții ecologice 2025-2030 promovează utilizarea criteriilor de mediu în cadrul procedurilor de achiziție publică, precum și creșterea gradului de conștientizare privind beneficiile de mediu la nivelul autorităților/entităților contractante și operatorilor economici.
3.7.	Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.8.	Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile	Implementarea Programului va contribui la atingerea obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) cu referință la mediu: ODD 12 – Consum și producție responsabile; ODD 6 – Apă curată și sanitație; ODD 7 – Energie curată și la prețuri accesibile; ODD 9 – Industrie, inovație și infrastructură; ODD 11 – Orașe și comunități durabile; ODD 13 – Acțiune climatică; ODD 14 – Viață acvatică; ODD 15 – Viață terestră.

3.9.	Alte informații	Nu au fost identificate.				
Secțiunea a 4-a:						
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri						
- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
a) buget de stat						
b) bugete locale	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele						

	<p>publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizate;</p> <p>b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.</p>	
4.8. Alte informații		Nu au fost identificate
Secțiunea a 5-a: Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare		
5.1.	Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.2.	Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu este de natură a aduce atingere legislației în domeniul achizițiilor publice/sectoriale fiind emis în aplicarea prevederilor art. 187 alin. (4 ¹) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, și art. 209 alin. (4 ¹) din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, precum și în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.554/2023 pentru aprobarea Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice 2023-2027
5.3.	Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.1.	Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.2.	Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative ale UE	Aprobarea, implementarea și monitorizarea Programului național de achiziții ecologice este în conformitate cu principiile și acțiunile promovate în cadrul Pactului Ecologic European.
5.4.	Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.5.	Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate	Proiectul de act normativ asigură conformitatea/compatibilitatea cu Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a ONU.
5.6.	Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a: Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ		
6.1.	Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.2.	Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.3.	Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale	Proiectul de act normativ a fost transmis spre consultare structurilor asociative, acestea implicate încă de la început în elaborarea acestui Program. MMAP a transmis adrese prin care a solicitat acestor structuri să nominalizeze reprezentanți în Grupul de lucru pentru elaborarea PNAE 2025-2030. Din partea Asociației Municipiilor din România (AMR), a fost nominalizat un reprezentant care a participat la reuniunile Grupului de lucru. De asemenea, din cadrul Asociației Comunelor din România (ACoR) a fost desemnat un reprezentant care a participat de asemenea la elaborarea Programului. Astfel, punctele de vedere ale acestor structuri au fost susținute și exprimate pe tot parcursul elaborării Programului. Prin adresa nr.275/CL/16.10.2024, Asociația Comunelor din România informează că nu are propuneri sau observații asupra proiectului de act normativ.
6.4.	Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.5.	Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Tarii c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ urmează să fie avizat de Consiliul Legislativ și Consiliul Economic și Social. Prin adresa RG/13302/23.09.2024, Consiliul Concurenței apreciază faptul că prezentul proiect de Hotărâre a Guvernului nu conține aspecte de natură să contravină prevederilor Legii concurenței nr. 21/1996, republicate, cu modificările și completările ulterioare inclusiv în cadrul achizițiilor publice.
6.6.	Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 7-a: Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ		
7.1.	Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ	În elaborarea proiectului de act normativ a fost îndeplinită procedura stabilită prin Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare.

		Proiectul de act normativ a fost postat pe site-ul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor în data de 12.09.2024.
7.2.	Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 8-a: Măsuri de implementare		
8.1.	Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
8.2.	Alte informații	Nu au fost identificate.

Pentru considerentele de mai sus, am elaborat prezentul proiect de *Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Programului național de achiziții ecologice 2025-2030*, care, în forma prezentată, a fost avizat de ministerele interesate și de Consiliul Legislativ și pe care îl supunem spre adoptare.

MINISTRUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

Mircea FECHET

AVIZĂM:

**VICEPRIM-MINISTRU
MINISTRUL AFACERILOR INTERNE**

Marian-Cătălin PREDOIU

**p. SECRETARUL GENERAL AL
GUVERNULUI**

**SECRETAR DE STAT
Mihnea-Claudiu DRUMEA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
ACHIZIȚII PUBLICE**

**PREȘEDINTE
Iuliana FECLISTOV**

**AUTORITATEA PENTRU
DIGITALIZAREA ROMÂNIEI**

**PREȘEDINTE
Dragoș-Cristian VLAD**

**MINISTRUL MUNCII, FAMILIEI,
TINERETULUI ȘI SOLIDARITĂȚII
SOCIALE**

Simona BUCURA-OPRESCU

**MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI
INFRASTRUCTURII**

Sorin-Mihai GRINDEANU

MINISTRUL CULTURII

Natalia-Elena INTOTERO

**MINISTRUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII**

Daniel-Ovidiu DAVID

**MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI
PROIECTELOR EUROPENE**

Marcel-Ioan BOLOȘ

**MINISTRUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE**

Florin-Ionuț BARBU

Pentru considerentele de mai sus, am elaborat prezentul proiect de *Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Programului național de achiziții ecologice 2025-2030* care, în forma prezentată, a fost avizat de ministerele interesate și de Consiliul Legislativ și pe care îl supunem spre adoptare.

MINISTRUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

Mircea BECHIEȘ

AVIZĂM:

**MINISTRUL DEZVOLTĂRII,
LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI
ADMINISTRAȚIEI**

Attila-Zoltán CSEKE

**MINISTRUL ECONOMIEI,
DIGITALIZĂRII,
ANTREPRENORIATULUI ȘI
TURISMULUI**

Bogdan-Gruia IVAN

MINISTRUL SĂNĂTĂȚII

Alexandru RAFILA

MINISTRUL ENERGIEI

Sebastian-Ioan BURDUJA

**VICEPRIM-MINISTRU,
MINISTRUL FINANȚELOR**

TÁNCZOS Barna

**MINISTRUL AFACERILOR
EXTERNE**

Emilian-Horațiu HUREZEANU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Radu MARINESCU

ANEXĂ

Programul național de achiziții ecologice 2025-2030

Abrevieri

ADR – Autoritatea pentru Digitalizarea României
ANAP – Agenția Națională pentru Achiziții Publice
APE – Achiziții publice ecologice
CE – Comisia Europeană
DNSH – Do No Significant Harm /a nu prejudicia în mod semnificativ
IMM – Întreprinderi mici și mijlocii
INA – Institutul Național de Administrație
MMAPI – Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
OCDE – Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
ODD – Obiectiv de dezvoltare durabilă
ONAC – Oficiul Național pentru Achiziții Centralizate
ONG – Organizație non-guvernamentală
ONU – Organizația Națiunilor Unite
PIB – Produsul intern brut
PNAE – Programul național de achiziții ecologice
PNRR – Planul Național de Redresare și Reziliență al României
UE – Uniunea Europeană
SEAP – Sistemul electronic de achiziții publice
SNAP 2023-2027 – Strategia națională în domeniul achizițiilor publice
SNDDR 2030 – Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030

Cuprins

Introducere	4
1 Contextul acțiunilor.....	5
2. Plan de acțiune	7
3. Cadrul de implementare al PNAE.....	10
3.1 Bugetare și finanțare.....	10
3.2 Cadrul de guvernare.....	10
3.3 Instituții responsabile și responsabilități	10

Introducere

Conform comunicărilor Comisiei Europene, la nivel european, suma pe care autoritățile publice o cheltuie anual cu achizițiile publice este în medie 14% din PIB-ul Uniunii Europene, în timp ce în România, conform informațiilor Agenției Naționale pentru Achiziții Publice (ANAP), cheltuielile pentru achiziții publice au reprezentat 11% din PIB în anul 2022, fapt ce demonstrează potențialul enorm al acestora de a determina evoluția economiei naționale.

Prin intermediul achizițiilor publice se poate stimula cererea pentru noi produse/servicii/lucrări ecologice și crearea de noi piețe „verzi”, încurajând astfel sectorul privat să urmeze exemplul și să își orienteze achizițiile către produse, servicii, lucrări mai ecologice. Achizițiile publice ecologice (APE) urmăresc să reducă impactul asupra mediului al produselor, serviciilor și lucrărilor pe care autoritățile publice le achiziționează. OCDE consideră că APE pot fi un motor major pentru inovare, oferind industriei stimulente pentru dezvoltarea de lucrări, produse și servicii ecologice și pot determina obținerea de economii financiare pentru autoritățile publice, în special dacă luăm în considerare costurile pe întregul ciclu de viață al unui produs/serviciu/lucrare și nu doar prețul de achiziție¹. De asemenea, OCDE consideră că autoritățile care pun în aplicare APE vor fi mai bine pregătite pentru a face față provocărilor în evoluție legate de mediu, de exemplu, pentru a reduce emisiile de gaze cu efect de seră sau pentru a se îndrepta către o economie mai circulară².

Din perspectiva politicii de mediu, APE vizează eficientizarea utilizării energiei și a apei, reducerea cantității de deșeuri, precum și adaptarea la efectele schimbărilor climatice. Totodată, APE facilitează dezvoltarea unei piețe pentru resurse secundare, care favorizează tranziția României către economia circulară.

Prezentul Program național de achiziții ecologice (PNAE) urmărește promovarea achizițiilor ecologice de către entitățile achizitoare, Guvernul României angajându-se astfel la o abordare ecologică în activitățile sale, prin utilizarea APE ca proces de promovare a guvernantei durabile, implicând autoritățile administrației publice de la nivel central, local și toți factorii interesați relevanți.

Implementarea PNAE va necesita sprijinul și angajamentul tuturor entităților achizitoare la toate nivelurile ierarhice și funcționale, precum și a celor responsabili pentru crearea cadrului și supravegherea sistemului de achiziții publice.

¹ <https://www.oecd.org/gov/public-procurement/green/>

² <https://www.oecd.org/gov/public-procurement/green/>

1 Contextul acțiunilor

România implementează Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 (SNDDR 2030)³ adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 877/2018, cu modificările și completările ulterioare precum și Planul național de acțiune pentru implementarea SNDDR 2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 754/2022. Aceste documente reprezintă cadrul național pentru susținerea Agendei 2030⁴ și implementarea setului de 17 ODD (obiective de dezvoltare durabilă) incluse în Agendă. Strategia propune trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare prin promovarea economiei circulare și a practicilor durabile de achiziții publice, ca instrumente cheie în dezvoltarea durabilă a societății.

De asemenea, România implementează Strategia națională privind economia circulară⁵, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1172/2022, cu modificările și completările ulterioare, precum și Planul de acțiune pentru Strategia națională privind economia circulară, (<https://sgg.gov.ro/1/wp-content/uploads/2023/09/Planul-de-actiune-pentru-Strategia-nationala-privind-economia-circulara.pdf>) adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 927/2023, cu modificările și completările ulterioare, care vor contribui la reducerea presiunii asupra mediului, o mai mare securitate a aprovizionării cu materii prime, creșterea competitivității, stimularea inovării, stimularea creșterii economice durabile și crearea de noi locuri de muncă.

Totodată, din anul 2023, România are o nouă strategie în domeniul achizițiilor publice. În procesul de implementare al Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice 2023-2027 (SNAP), aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 554/2023, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor are calitatea de instituție responsabilă pentru îndeplinirea acțiunii A12 din Planul de acțiune al Strategiei:

„Acțiunea A12 prevede elaborarea și adoptarea Planului național de achiziții ecologice prin care să stabilească ținte multianuale în vederea realizării de achiziții publice ecologice de către autoritățile/entitățile contractante pentru categoriile de produse, de servicii sau de lucrări selectate și pentru care au fost elaborate criteriile ecologice de către Comisia Europeană.”

În Uniunea Europeană APE reprezintă „un proces prin care autoritățile publice doresc să achiziționeze bunuri servicii și lucrări cu un impact redus asupra mediului, pe durata întregului ciclu de viață al acestora, în comparație cu bunurile, serviciile și lucrările cu aceeași funcție primară achiziționate altfel decât prin APE”⁶.

Scopul principal este ca APE să devină un factor important în promovarea dezvoltării durabile oferind stimulente reale pentru dezvoltarea de produse, servicii, lucrări ecologice. În plus, prin

³ <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/strategia-nationala-pentru-dezvoltarea-durabila-a-romaniei-2030-i>

⁴ https://dezvoltaredurabila.gov.ro/web/wp-content/uploads/2020/08/Agenda-2030_RO.pdf.

⁵ <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/strategia-nationala-privind-economia-circulara-13409762>

⁶ Comunicarea Comisiei Europene COM(2008) 400 final- Achiziții publice pentru îmbunătățirea condițiilor de mediu – pagina 6 - <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52008DC0400>

adoptarea PNAE sectorul public poate economisi resurse financiare, mai ales atunci când se ia în considerare costul pe întreaga durată a ciclului de viață al produsului, serviciului sau lucrării și nu doar prețul de achiziție.

Impactul asupra mediului poate fi redus prin cumpărarea de produse, servicii și lucrări pentru care se aplică criteriile ecologice, obținându-se beneficii precum:

- a) reducerea amprente de carbon a produselor și serviciilor achiziționate;
- b) reducerea poluării factorilor de mediu și protejarea biodiversității;
- c) promovarea economiei circulare prin utilizarea mai eficientă a resurselor naturale, stimularea cererii de materiale secundare, promovarea tehnologiilor ecologice, a serviciilor de reparații și reutilizare;
- d) contribuția la realizarea obiectivelor politice ecologice privind schimbările climatice, eficiența energetică;
- e) promovarea inovării și a competitivității;
- f) economisirea resurselor publice, luând în considerare costul pe ciclul de viață.

De asemenea, achizițiile publice ecologice reprezintă un instrument prin intermediul căruia entitățile achizitoare pot sprijini tranziția către economia circulară. Prin urmare, acestea au un rol important în creșterea cererii și în oferirea de oportunități pe piață pentru entitățile economice care acționează în domeniul economiei circulare. Entitățile achizitoare pot contribui la realizarea acestui deziderat prin derularea cu prioritate a proceselor de achiziții publice de lucrări, produse și servicii care contribuie la circuite închise de energie și materiale, reducând în același timp la minimum impactul negativ asupra mediului și crearea de deșeurii. Modelele de punere în aplicare a APE se pot extinde chiar și la identificarea și evaluarea materialelor utilizate în produse, la prestarea serviciilor sau execuția de lucrări pentru a evalua toxicitatea acestora, utilizarea de materiale secundare, reciclabilitate etc.

Criteriile ecologice stabilite la nivelul UE și la nivel național iau în calcul diminuarea impactului produselor/serviciilor/lucrărilor asupra mediului pe durata întregului ciclu de viață, pornind de la extragerea materiilor prime, prelucrarea acestora, fabricarea componentelor, asamblare, utilizare, finalul ciclului de viață și transportul care leagă toate aceste etape.

PNAE a fost elaborat luând în considerare obiectivele SNDDR 2030, ale Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice 2023-2027 aprobată prin H.G. nr. 554/2023 și ale Strategiei naționale privind economia circulară aprobată prin H.G. nr. 1.172/2022.

Datorită caracterului său transversal la nivel sectorial, PNAE promovează legătura dintre producție și consum, facilitând atingerea în ansamblu a setului de Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a ONU și în primul rând pentru atingerea ODD 12 - Asigurarea unor modele de producție și consum durabile, respectiv a țintei privind APE „12.7 Promovarea practicilor de achiziții publice durabile, în conformitate cu politicile și prioritățile naționale”. De asemenea, PNAE contribuie la tranziția ecologică, dar și la îmbunătățirea factorilor socio-economici, menținând coeziunea socială și antrenând schimbări care să faciliteze tranziția digitală. Astfel, investițiile publice din Planul Național de Redresare și Reziliență constituie o oportunitate semnificativă pentru utilizarea APE, precum și pentru formarea și modernizarea administrației publice privind sustenabilitatea, având în vedere faptul că în cadrul Mecanismului de

Redresare și Reziliență, Comisia Europeană solicită aplicarea principiului „a nu prejudicia în mod semnificativ” mediul (DNSH) , în cadrul tuturor liniilor de intervenție din PNRR. Activitățile economice finanțate, trebuie să contribuie la realizarea obiectivelor de mediu prevăzute în art. 9 din Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE)2019/2088 și anume: atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea la schimbările climatice, utilizarea durabilă și protecția resurselor de apă, tranziția la economia circulară, reducerea și reciclarea deșeurilor, prevenirea și reducerea poluării aerului, apei și solului și protejarea și refacerea biodiversității și a sănătății ecosistemelor.

Până în prezent, Statele Membre UE au stabilit obiective și ținte APE, fie cu privire la achiziții în general, fie cu privire la anumite categorii de produse, servicii și lucrări, utilizând criteriile UE privind APE, datele privind analiza ciclului de viață, precum și etichetele ecologice. Prin prezentul Program, România se aliniază dinamicii europene de consolidare a rolului achizițiilor publice în protecția și îmbunătățirea calității mediului, prin utilizarea principiilor dezvoltării durabile în achizițiile publice.

2. Plan de acțiune

Acțiunile, termenele de realizare, instituțiile responsabile, rezultatele așteptate, indicatorii de rezultat, monitorizarea și evaluarea sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Tabel nr. 1

Acțiuni principale	Termen de realizare	Instituții	Rezultate așteptate	Indicatori de rezultat	Monitorizare și evaluare
A1 - Lansarea PNAE 2025-2030	Trimestrul III 2025	Responsabil MMAP Colaborator ANAP	Conferință lansare PNAE realizată	Nr. entități achizitoare participante; (min 100 entități achizitoare participante)	Evaluare la finalizarea evenimentului
A2 - Promovarea PNAE la nivelul entităților achizitoare	Trimestrul III 2025 ca dată de începere și pe parcursul perioadei de implementare a PNAE 2025-2030	Responsabil MMAP și instituțiile subordonate, în coordonare sau aflate sub autoritatea MMAP	Prezentări realizate	Nr. de prezentări realizate la nivel central (min. 3 evenimente/an); Nr. de prezentări realizate la nivel local la care a fost promovat PNAE și criteriile APE;	Evaluare la finalizarea fiecărui eveniment

Acțiuni principale	Termen de realizare	Instituții	Rezultate așteptate	Indicatori de rezultat	Monitorizare și evaluare
				(min. 10 evenimente/an)	
A3 - Dezvoltarea secțiunii APE aflate pe site-ul autorității centrale de mediu și crearea unor secțiuni similare pe site-ul instituțiilor subordonate, în coordonare sau aflate sub autoritatea autorității centrale de mediu	Trimestrul IV 2025 ca dată de începere și pe parcursul perioadei de implementare PNAE 2025-2030	Responsabil MMAPI și instituțiile aflate în subordine, în coordonare și sub autoritatea MMAPI	Actualizări realizate	Nr. actualizări (minimum 7 actualizări/an)	Evaluare după implementarea PNAE
A4 - Promovarea exemplelor de bune practici ale entităților achizitoare care au atribuit contracte de achiziții publice ecologice	Trimestrul III 2026 ca dată de începere, pe toată durata de implementare a PNAE	Responsabil MMAPI ANAP	Acțiuni de bune practici promovate	Nr. de exemple de bune practici promovate Minim 12 exemple de bune practici /an	Evaluare după implementarea PNAE
A5 - Identificarea funcționalităților necesare în vederea monitorizării	Trimestrul III 2025	Responsabil ANAP Colaborator MMAPI ADR	Situația funcționalităților necesare monitorizării	1 Situație privind funcționalitățile necesare	Evaluare la transmiterea situației către ADR
A6 - Dezvoltarea și implementarea de funcționalități tehnice corespunzătoare în cadrul SEAP și crearea de facilități pentru introducerea de către entitățile achizitoare a informațiilor necesare, precum și facilități tehnice necesare de preluare și raportare a achizițiilor publice ecologice, în vederea asigurării procesului de monitorizare.	Trimestrul IV 2025	Responsabil ADR Colaboratori ANAP MMAPI	Sistem de monitorizare	1 Sistem de monitorizare creat	Activitate de monitorizare continuă

Acțiuni principale	Termen de realizare	Instituții	Rezultate așteptate	Indicatori de rezultat	Monitorizare și evaluare
A7 - Realizarea de studii privind nivelul de dezvoltare a piețelor pentru producerea de soluții ecologice (produse, servicii și lucrări) în acord cu evoluția tehnologică și de reglementare	Activitate semestrială cu începere din Trimestrul I 2026	Responsabil MMAP	Studii privind dezvoltarea piețelor de produse, servicii și lucrări ecologice	Nr de studii realizate - minim 2 studii pe an	Evaluare semestrială
A8 - Actualizarea Programului în funcție de nivelul de dezvoltare al piețelor și de țintele strategice de dezvoltare naționale	Trimestrul I 2027	Responsabil MMAP ANAP ADR ONAC	Program actualizat	Program actualizat	Monitorizare continuă
A9 - Realizarea achizițiilor publice ecologice și atingerea țintelor	Activitate permanentă	Entitățile achizitoare	Țintă îndeplinită	Țintă realizată	Monitorizare anuală

Categoriile de produse, servicii și lucrări și țintele anuale stabilite pentru fiecare categorie, sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Tabel nr. 2

Categoria de produse, servicii, lucrări pentru care au fost elaborate criteriile ecologice	Ținta anuală		
	2026	2027	2028-2030
1. Computere, monitoare, tablete, smartphone-uri	30%	40%	50%
2. Hârtie de copiat și hârtie grafică	30%	40%	50%
3. Echipamente de procesare a imaginii, consumabile pentru echipamente de procesare a imaginii	30%	40%	
4. Mobilier	30%	40%	50%
5. Produse de curățenie interioară	30%	40%	50%
6. Alimente	30%	40%	50%
7. Produse textile	20%	30%	40%
8. Echipamente electrice și electronice utilizate în sectorul asistenței medicale	20%	30%	40%
9. Produse pentru amenajarea spațiilor publice verzi	20%	30%	40%
10. Centrale termice cu apă	20%	30%	40%
11. Sisteme de iluminat rutier și de semnalizare rutieră	30%	40%	50%
12. Autovehicule pentru transport rutier	30%	40%	50%

Categoria de produse, servicii, lucrări pentru care au fost elaborate criteriile ecologice	Ținta anuală		
	2026	2027	2028-2030
13. Centre de date, camere ale serverelor și servicii cloud	20%	30%	40%
14. Servicii catering	20%	30%	40%
15. Servicii de curățenie interioară	20%	30%	40%
16. Vopsele, lacuri și marcaje rutiere	20%	30%	40%
17. Servicii/lucrări de întreținere spațiului public	20%	30%	40%
18. Servicii de transport rutier	20%	30%	40%
19. Servicii de imprimare	20%	30%	40%
20. Proiectarea, execuția și gestionarea clădirilor	20%	30%	40%
21. Proiectarea, execuția și întreținerea drumurilor	20%	30%	40%
22. Servicii privind textilele (spălarea, repararea, întreținerea, preluarea textilelor)	20%	30%	40%

3. Cadrul de implementare al PNAE

Creșterea eficienței implementării va putea fi asigurată prin îmbunătățirea colaborării interinstituționale, implicarea tuturor părților interesate relevante și creșterea gradului de conștientizare și informare privind importanța APE care să faciliteze declanșarea de schimbări sistemice și să determine schimbarea mentalităților asupra consumului și producției și trecerea la o societate durabilă. De asemenea, o bună comunicare cu entitățile achizițoare va contribui la creșterea gradului de responsabilizare, asigurând astfel îndeplinirea acțiunilor din PNAE.

3.1 Bugetare și finanțare

Punerea în aplicare a acțiunilor din PNAE va necesita o serie de resurse, ca de exemplu resurse umane, echipamente, servicii și materiale pentru care vor fi necesare resurse financiare. Resursele financiare vor fi asigurate din fondurile alocate fiecărei entități achizițoare.

3.2 Cadrul de guvernare

Guvernanța, monitorizarea și evaluarea PNAE vor urmări principiile guvernantei multi-nivel respectiv național-regional-local. Principala caracteristică a cadrului de guvernare va fi aceea de a crea impulsul pentru desfășurarea APE, urmărind tranziția României către o societate durabilă. Cadrul de guvernare se va baza pe o instituție coordonatoare - MMAP și instituții cu rol în colectarea datelor, monitorizare și evaluare - ANAP, respectiv instituții cu roluri și responsabilități complementare - ADR. Cadrul de guvernare se va baza, de asemenea, pe implicarea tuturor părților interesate relevante.

3.3 Instituții responsabile și responsabilități

Instituțiile responsabile pentru implementarea acțiunilor sunt prevăzute în tabelul nr. 1.

Entitățile achiziitoare au obligația îndeplinirii țintelor anuale prevăzute în tabelul nr. 2 de prezentul Program.

În cazul categoriilor de produse incluse în PNAE pentru care s-au stabilit ținte anuale privind APE și care constituie obiectul achizițiilor centralizate derulate de ONAC și de către celelalte unități de achiziții centralizate constituite la nivel local, responsabilitatea includerii criteriilor ecologice în achizițiile publice revine acestora. Utilizatorii ONAC și ai unităților de achiziții centralizate, respectiv autoritățile contractante/entitățile contractante care sunt parte a acestor acorduri-cadru, vor lua în considerare contractele subsecvente încheiate în baza acordurilor-cadru centralizate pentru atribuirea cărora s-au utilizat criteriile ecologice, la calcularea gradului de atingere a țintelor din PNAE.

MMAP este instituția responsabilă pentru elaborarea și monitorizarea PNAE și are următoarele atribuții:

- a) analizarea datelor puse la dispoziție de ANAP, elaborarea documentului de analiză privind îndeplinirea țintelor anuale și transmiterea acestuia spre informare ANAP;
- b) realizarea de analize/studii privind impactul asupra mediului a anumitor categorii de produse, servicii și lucrări în vederea actualizării PNAE;
- c) realizarea de studii privind dezvoltarea piețelor de produse, servicii, lucrări ecologice în vederea introducerii în PNAE de noi categorii și/sau noi ținte;
- d) elaborarea de propuneri privind actualizarea PNAE și diseminarea acestora;
- e) elaborarea unui raport anual de progres privind stadiul implementării PNAE, care să fie finalizat până la sfârșitul primului trimestru al anului pentru anul bugetar anterior. Raportul va fi prezentat spre aprobare conducătorului autorității centrale de mediu și va fi transmis spre informare către ANAP;
- f) identificarea problemelor apărute în cadrul procesului de implementare PNAE, precum și elaborarea de măsuri pentru rezolvarea deficiențelor identificate;
- g) promovarea PNAE pe diferite canale de comunicare incluzând publicarea pe pagina de web a MMAP a Rapoartelor de monitorizare privind implementarea PNAE.

ANAP are următoarele atribuții:

- a) crearea cadrului legal de realizare a APE;
- b) promovarea APE;
- c) profesionalizarea achizitorilor publici în APE, prin implementarea acțiunilor incluse în Strategia națională în domeniul achizițiilor publice (SNAP 2023-2027);
- d) monitorizarea gradului de îndeplinire a țintelor anuale, stabilite prin PNAE și transmiterea datelor către MMAP.

ADR are următoarele atribuții:

a) dezvoltarea și implementarea de funcționalități tehnice corespunzătoare în cadrul SEAP și crearea de facilități pentru preluarea informațiilor privind achizițiile publice ecologice în vederea asigurării procesului de monitorizare și actualizare a PNAE;

b) punerea la dispoziția ANAP a rapoartelor/situațiilor care să conțină date și informații relevante existente la nivelul SEAP referitoare la APE.

ONAC

ONAC și unitățile de achiziții centralizate vor realiza vor realiza semestrial (sau ori de câte ori este necesar) și vor transmite către MMAP și ANAP rapoarte ce vor cuprinde informații referitoare la datele de identificare a utilizatorilor (autorități contractante beneficiare finale), precum și numărul și valoarea contractelor subsecvente încheiate în cadrul acordurilor-cadru semnate ca urmare a derulării unor proceduri de achiziție publice ecologice, aferente categoriilor de produse incluse în PNAE pentru care s-au stabilit ținte anuale privind APE.